

Ankom
Stockholms läns landsting

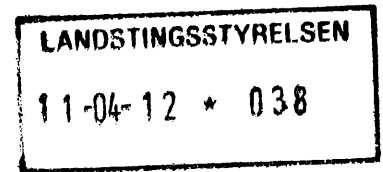
2011-03-23

LS 0910-0867

2011 -03- 2 8

Dnr.....

Landstingsstyrelsen

Motion 2009:31 av Lena-Maj Anding m fl (MP) om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt inrättande av en mottagning för våldsutsatta män

Föredragande landstingsråd: Birgitta Rydberg

ÄRENDET

Motionärerna föreslår att fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt mottagning för våldsutsatta män inrättas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Ett professionellt och respektfullt omhändertagande av personer som utsatts för våld från närstående ska erbjudas på alla nivåer i vården. Oavsett var den utsatte vänder sig, ska vården ha kunskap och verktyg att ta hand om situationen såväl medicinskt, somatiskt och psykosocialt, som avseende stöd till att initiera en juridisk process. Ett våldsoffer ska aldrig slussas vidare i en akut situation.

Hälso- och sjukvårdens huvudsakliga utvecklingsområde gällande offer för våld i nära relationer är att öka och sprida kunskapen som krävs vilket nu sker bl.a. genom inrättandet av *Kunskapscentrum kring våld i nära relationer*. Handlingsprogrammet för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor ska enligt uppdrag i budget utvidgas till att tydligt omfatta allt våld i nära relationer, vilket kan gälla såväl samkönade relationer som vuxna barn och åldriga föräldrar. Södersjukhuset ska enligt budget dessutom

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Tf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
- 3 Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

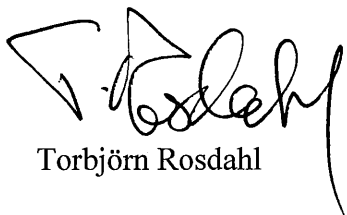
2011-03-04

2010-11-19

2011-03-23

LS 0910-0867

ges ett uppdrag att till andra vårdgivare sprida kunskap och erfarenhet kring omhändertagande av våldsutsatta och våldtagna män.

Torbjörn Rosdahl

Birgitta Rydberg

Birgitta Rydberg

Hans-Erik Malmros

Hans-Erik Malmros

2011-03-23

LS 0910-0867

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Lena-Maj Anding m fl (MP) har i en motion (bilaga), väckt den 13 oktober 2010, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att planera och budgetera för fler mottagningar för våldsvåldsutsatta kvinnor i Stockholms län där tillgängligheten inte begränsas till de första tre månaderna efter våldshändelsen, *att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda behovet av en mottaning för våldsutsatta män och föreslå placering.

Yttrande har inhämtats från hälso- och sjukvårdsnämnden.

Tf landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 4 mars 2011 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 15 februari 2011 avgett yttrande enligt förvaltningens förslag (bilaga).

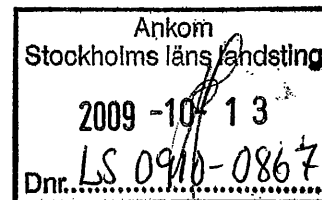
MP-ledamoten lät anteckna följande särskilda uttalande.

”Miljöpartiet har föreslagit fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor och att dessa mottagningar ska vara tillgängliga för kvinnor längre än bara de tre första månaderna. Enligt förvaltningen är ett stöd från akutmottagningen för våldsutsatta kvinnor på Södersjukhuset i vissa fall möjligt längre än tre månader. Vi anser det viktigt att sådant stöd kan erbjudas utan tidsbegränsning. Vi tror inte att det är verkningsfullt att enbart hänvisa till primärvården och där få ytterligare en ny person att berätta sin historia för innan man kan få hjälp och stöd.

Vi ser fram emot att förvaltningen återkommer med förslag på hur mottagandet av våldsutsatta män kan organiseras.

Miljöpartiet yrkar bifall till motionen.”

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 23 mars 2011.

Motion av Lena-Maj Anding m fl (MP) om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt inrättande av en mottagning för våldsutsatta män

Våld i hemmet drabbar nästan enbart kvinnor och barn. Enligt Socialstyrelsens beräkningar utsätts cirka 75 000 kvinnor i Sverige årligen för våld i nära relationer. Att upprepade gånger bli slagen, kränkt och hotad av någon man älskar eller har älskat och litat på ger konsekvenser för hälsan långt utöver vad misshandeln rent fysiskt orsakar. Svåra skuld- och skamkänslor, förlorad självkänsla, depressioner, ångest och sömnstörningar är några av de reaktioner som kommer av misshandel och hot.¹

I Stockholms län görs 1200 besök inom akutsjukvård per år på grund av partnerrelaterat våld. Sedan akutmottagningen för våldtagna kvinnor öppnade på Södersjukhuset SÖS har man haft cirka 600 besök per år. Alltför få får hjälp och endast en av fyra kvinnor söker akut vård för trauma. Hur många som får hjälp i primärvården vet vi inte, mörkertalet är stort och statistiken bristfällig. Många får säkerligen ingen hjälp alls.

På Södersjukhusets mottagning arbetar ett team bestående av läkare, barnmorska/sjuksköterska, undersköterska, psykolog och kurator. Där erbjuds kvinnan stödsamtal, läkarundersökning med en ev. rättsmedicinsk undersökning. Där kan man också få hjälp med polisanmälan. Teamet är endast tillgängligt under de första tre månaderna efter våldtäkten, men krisreaktionen kan komma långt efteråt. Många kvinnor får posttraumatiska stresssymptom som de lider av i många år efter våldtäkten. En del lider av våldtäkten under resten av sitt liv.

Landstingets resurser för dessa kvinnor är alldeles för underdimensionerad. Både till omfattning i tid och i antal tjänster. Teamet på SÖS är det enda i sitt slag i hela landstinget. Det behövs fler mottagningar för att klara att möta dessa kvinnors behov. Landstinget uttalade ambition att arbeta med den Europeiska deklarationen om jämställdhet förpliktigar. Det krävs betydligt mer i arbetet för att minska könsrelaterat våld.²

För våldsutsatta män ser mottagandet annorlunda ut. De får hjälp direkt på akutmottagningen. De är ofta utsatta för mer situationsbundet våld. Det är ej lika återkommande och lika relationsbundet som det våld kvinnor utsätts för. Ett stöd för män som utsätts för våld behöver utformas utifrån hur mäns behov ser ut.

Med anledning av ovanstående yrkar Miljöpartiet de Gröna att landstingsfullmäktige beslutar

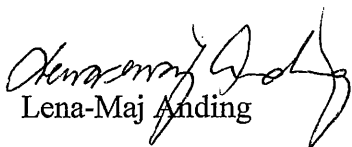
¹ Källa: (O)jämställdhet i hälsa och vård – en genusmedicinsk kunskapsöversikt, SKL 2007

² Europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män, Artikel 22.3

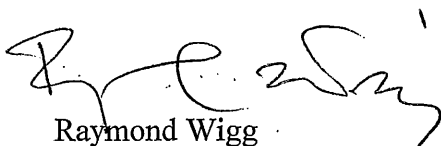
4

- att landstingsstyrelsen ger hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att planera och budgetera för fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor i Stockholms län där tillgängligheten inte begränsas till de första tre månaderna efter våldshändelsen
- att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att utreda behovet av en mottagning för våldsutsatta män och föreslå placering

Stockholm den 2009-10-13

Lena-Maj Anding

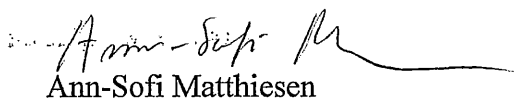

Agnetha Boström

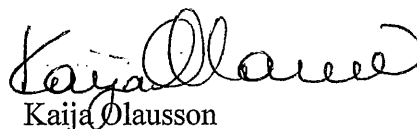

Raymond Wigg

Åke Askensten

Yvonne Blombäck

Vivianne Gunnarsson

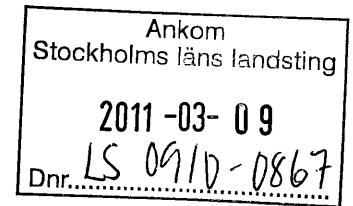

Ann-Sofi Matthiesen

Kaija Olausson

Helene Sigfridsson

Dan Westin

Landstingsstyrelsen

*Rotel II***Yttrande över motion 2009:31 av Lena-Maj Anding m fl (MP) om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt inrättande av en mottagning för våldsutsatta män****Ärendebeskrivning**

I motionen föreslås landstingsfullmäktige besluta att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att planera och budgetera för fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor i Stockholms län samt att utreda behovet av en mottagning för våldsutsatta män.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2011-03-04
Motion 2009:31
Yttrande från hälso- och sjukvårdsnämnden, 2011-02-15 § 15

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i hälso- och sjukvårdsnämnden och programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta
att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar i sitt yttrande det arbete som för närvarande pågår inom förvaltningen med att utarbeta ett förslag om inrättande av ett *Kunskapscentrum kring våld i nära relationer*. Förslaget omfattar i stora drag följande:

- Syftet med att inrätta ett Kunskapscentrum är att ge den våldsutsatta kvinnan medicinskt och psykosocialt

omhändertagande, att ha utbildningsinsatser för hälso- och sjukvårdspersonal samt att bedriva forskningsinsatser om ämnet. Centret föreslås ha öppet dygnet runt och ska ge stöd och råd till enheter ute i vården som kommer i kontakt med våldsutsatta kvinnor. I förslaget föreslås även en forskningsinsats för att se vilka stödåtgärder som kvinnorna är i behov av.

Vidare redovisas i yttrandet från hälso- och sjukvårdsnämnden bl a följande:

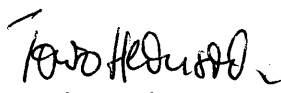
- Det finns inte någon tidsbegränsning på hur lång tid efter en våldshändelse man kan söka vård inom exempelvis primärvården. Förvaltningens åsikt är att långsiktig vård och stöd för våldsutsatta kvinnor kan erbjudas inom ramen för husläkarmottagningarnas uppdrag.
- För att öka kunskapen om våld i nära relationer pågår utbildningsinsatser kring ämnet för vårdpersonal i enlighet med handlingsprogrammet för våldsutsatta kvinnor. För närvarande har cirka hälften av alla husläkarmottagningar fått utbildning i ämnet och all personal som arbetar i länets ungdomsmottagningar, barnmorskemottagningar och barnvårdscentraler har fått möjlighet att delta i utbildningarna.

När det gäller motionens förslag om att utreda behovet av en mottagning för våldsutsatta män avser hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag hur ett förbättrat omhändertagande av våldsutsatta män kan organiseras.

Med hänvisning till vad som anförts från hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås att motionen ska anses besvarad.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Tf landstingsdirektör

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2010-11-19

HSN 1007-0740

Handläggare:
Louise von Bahr

Ankom Stockholms läns landsting
2011-02-21
Dnr. LS 0910-0867

**Yttrande över motion av Lena-Maj Anding m.fl. (MP)
om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta
kvinnor samt inrättande av en mottagning för
våldsutsatta män**

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt inrättande av en mottagning för våldsutsatta män.

I motionen föreslår Lena-Maj Anding m. fl. (MP) att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att budgetera och planera för fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor och att denna hjälp inte ska begränsas till tre månader efter våldshändelsen. Dessutom föreslår motionärerna att Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att utreda behovet av en mottagning för våldsutsatta män.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2010-11-19
Motion om inrättande av fler mottagningar för våldsutsatta kvinnor samt inrättande av en mottagning för våldsutsatta män

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Motionärerna menar att resurserna för våldsutsatta kvinnor är underdimensionerade både till omfattning i tid och i antalet tjänster. Motionärerna beskriver att det i Stockholms län görs 1200 besök inom

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2010-11-19

akutsjukvård per år på grund av partnerrelaterat våld och att det är oklart hur många som får hjälp inom primärvården. På akutmottagningen för våldtagna kvinnor på Södersjukhuset har man cirka 600 besök per år. Motionärerna tar även upp att akutmottagningen för våldtagna kvinnor endast har möjlighet att vara tillgänglig för personen som har blivit utsatt för våld i tre månader efter händelsen och uppger att krisreaktionen för kvinnan kan komma långt senare. Vidare menar motionärerna att det finns ett behov av att utreda om det behövs en särskild mottagning för våldsutsatta män.

Akutmottagningen för våldtagna kvinnor tar idag enbart emot kvinnor som har blivit våldtagna. Parallellt omhändertas våldsutsatta kvinnor på andra akutmottagningar och inom primärvården. Enligt handlingsprogrammet för våldsutsatta kvinnor från 2005 ska en permanent organisation inrättas kring våld i nära relationer. Styrgruppen för införandet av handlingsprogrammet har lagt fram ett förslag om att inrätta ett Kunskapscentrum kring våld i nära relationer. Förvaltningen avser att återkomma till HSN med ett förslag till beslut.

Tanken med ett Kunskapscentrum är att ge den våldsutsatta kvinnan medicinskt och psykosocialt omhändertagande, att ha utbildningsinsatser för hälso- och sjukvårdspersonal samt att bedriva forskningsinsatser om ämnet. Centret föreslås ha öppet dygnet runt och ska ge stöd och råd till enheter ute i vården som kommer i kontakt med våldsutsatta kvinnor. I förslaget föreslås även en forskningsinsats för att se vilka stödåtgärder som kvinnorna är i behov av. Dessutom planeras det för en utvärdering över vilka insatser som gör störst nytta.

Motionärerna anger att det bör finnas möjlighet för kvinnor att söka hjälp även efter tre månader efter våldshändelsen. Akutmottagningen för Våldtagna kvinnor på Södersjukhuset kan i vissa fall stödja kvinnan längre än tre månader, exempelvis kan hon behöva förstärkt stöd vid en rättegång.

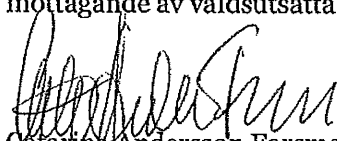
Det finns inte någon tidsbegränsning på hur lång tid efter en våldshändelse man kan söka vård inom exempelvis primärvården. Förvaltningens åsikt är att långsiktig vård och stöd för våldsutsatta kvinnor kan erbjudas inom ramen för husläkarmottagningarnas uppdrag. Detta är även i linje med den så kallade LEON-principen, vilket innebär att vård ska ges på lägsta effektiva omhändertagandenivå. I husläkarmottagningarnas avtal framgår det att uppdraget omfattar psykosociala insatser med särskild kompetens och personalen som utför dessa insatser ska vara socionomer eller

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2010-11-19

psykologer/legitimerade psykoterapeuter eller ha annan hälso- och sjukvårdsutbildning med grundläggande psykoterapiutbildning.

För att öka kunskapen om våld i nära relationer pågår utbildningsinsatser kring ämnet för vårdpersonal i enlighet med handlingsprogrammet för våldsutsatta kvinnor. För närvarande har cirka hälften av alla husläkarmottagningar fått utbildning i ämnet och all personal som arbetar på länets ungdomsmottagningar, barnmorskemottagningar och barnvårdscentraler har fått möjlighet att delta i utbildningarna.

Motionärerna anför att våldsutsatta män behöver få stöd som är utformat efter deras behov och föreslår att Hälso- och sjukvårdsnämnden utreder behovet av en mottagning för våldsutsatta män. Förvaltningen avser återkomma till Hälso- och sjukvårdsnämnden hur ett förbättrat mottagande av våldsutsatta män kan organiseras.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef